ክፍለጥ ዝግብኡ ሐበሬታ

ሰዓታት ምኽፋት / ስራሕን በዓላትን

ዓይነት መንበሪ ፍቓድ

ናይ ውልቀ ተሓታትነት ግዴታዊ ድሕነት

ኣልኮል / ትምባኾ / ሓሺሽ

እንስሳ ዘቤት

ምእማት/ ናይ ሕጊ ልምድታት

ሰዓታት ምኽፋት / ስራሕን በዓላትን

ኣብ ስዊስ መብዛሕትኡ ድኺናት ሰንበት ይዕጸዉ። ከይተዕጽዉ ዝውዕሉ ኣብ መደበር ባቡራት ዝርከቡ ድኺናት ኣዮም። ሕጋዊ ናይ ዕረፍቲ መዓልቲታት ኣብ ካንቶን ዝሕገጉ እዮም።

በዓላት

በዓላት ኣብ ሕጊ ሸቃሎ ስርዓት ዚግበረሉ ኹነኔ ብሕጋዊ መገዲ ምስ ሰንበት ዚመዓራረ እዩ። 1 ነሓሰ (ሃገራዊ በዓል) ኣብ መላእ ስዊዘርላንድ ህዝባዊ በዓል እዩ። ብተወሳኺ ነፍሲ ወከፍ ካንቶን ሸሞንተ ተወሳኺ ወግዓዊ በዓላት ኬብዕል ይኽእል እዩ። ኣብ ቀጽሪ Glarus ህዝባዊ በዓላት በቲ ኽባቢ እዩ ዚመሓደር።

ሰዓታት ምኽፋት / ስራሕ ድኺናት

ሰዓታት ምኽፋት/ስራሕ ድኺናት: ካብ ካንቶን ናብ ካንቶን ይፈላለ። ኣብ ካንቶን Glarus ስሩዕ ናይ ስራሕ ሰዓታት የሎን። ከም ስነ-ሓሳብ ነብሲ ወከፍ ድኺን ካብ ሰኑይ ክሳብ ቀዳም እንተ ደልዩ ስራሕ ክኽፍት ወይ ክዓጹ ድላዩ ክገብር ይኽእል። ቀዳም መብዛሕትኦም ድኺናት ካብተን ካልኦት መዓልታት ኣቐዲመን ይዓጽዋ። ኣብ መደበር ባቡራት ዘለዋ ድኺናት ግን ኩሉ ግዜ 7 መዓልቲ ኣብ ሰሙን ክፉታት ኮይነን: ኣንጊሀን ይኽፍታ: ደንጊየን ከኣ ይዓጽዋ።

ሰዓታት ምኽፋት / ስራሕ ህዝባዊ ምምሕዳር

ምምሕዳር ቀኖና መብዛሕትኡ ግዜ ኻብ ሰኑይ ክሳብ ዓርቢ ኻብ 8.00 ቅ.ቀ. ክሳብ 12.00 ከምኡውን ካብ 1.30 ድ.ቀ ክሳብ 5.00 ድ.ቀ. ሓሙስ እቲ ምምሕዳር ክሳብ ሰዓት 5.30 ድ. ቐ. ምምሕዳራት ምምሕዳር ከተማ ዚኽፍተሉ ሰዓታት ኣዝዩ እተፈልየ እዩ። ብፍላይ ኣብ ንኣሽቱ ማሕበረሰባት ናይ መኽፈቲ ሰዓታት ቀይድታት ክግበረሉ ይኽእል ኢዩ። ዝኾነ ኹነኔ ኣቐዲምካ ብኢንተርነት ወይ ብተሌፎን ክትሓትት ጠቓሚ እዩ።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክኣድራሻታት ብሮሹራት ቡለቲን)

www.hallo-glarus.ch/ti/good-to-know/opening-hours--holidays

ዓይነት መንበሪ ፍቓድ

ንነዊሕ እዋን ኣብ ስዊስ ንምንባርን ንምስራሕን: ሓደ ናይ መንግስቲ ፍቓድ ይድሊ።እዚ ፍቓድ በብዓነቱ ግዝያዊ ፍቓድ ወይ ነባሪ ፍቓድ ተባሂሉ ይፈላለ።

ናይ ፍቓድ ዓይነታት

ኣብ ስዊዘርላንድ ኣብ ዝጸንሓሉ እዋን ዚሰርሕ ወይ ኣብዚ ንልዕሊ 3 ወርሒ ዚጸንሕ ዝኾነ ይኹን ሰብ ፍቓድ የድልዮ እዩ ። እዚ ድማ ብኽፍሊ ስደተኛታት (Abteilung Migration) እዩ ዚወጽእ ። ዳርጋ ንኹሉ እቲ ኣብ ስዊዘርላንድ ብዛዕባ ምጽናሕ ዚለዓል ሕቶታት እቲ መንበሪ ማሕበረሰብ ናይ መጀመርታ እዩ ። ናይ መንበሪ ፍቓድ ንምርካብ ኣመልኪቱ ናብ ኣገልግሎት ስደተኛታት ይልእኽ ። ድሕሪኡ እቲ ዳሕረዋይ ነቲ መመልከቲ ይውስኖ ። ኣብ መንነ ናይ ሓጺር እዋን ናይ መንበሪ ፍቓድ (ክሳዕ 1 ዓመት) ናይ መንበሪ ፍቓድ (ከኸም ዜግነት 1 ዓመት ወይ 5 ዓመት ጥራይ) ናይ መንበሪ ፍቓድ (ዘይተወሰነ) ከምኡውን ኣብ ዶብ ሰገር ናይ ምጉዓዝ ፍቓድ ፍልልይ ኣሎ።

- ናይ ሓጺር ግዜ መንበሪ ፍቓድ (L):እዚ ፍቓድዚ ንሓጺር ዝተወሰነ ግዜ (መብዛሕትኡ 1 ዓመት) ንሓደ ፍሉይ መደብ ኣብ ስዊስ ዝጸንሑ ዝወሃብ ኢዩ። መብዛሕትኦም ዜጋታት EU-/EFTA-ሃገራት: ብስራሕ ምኽንያት ንሰልስተ ክሳብ ሓደ ዓመት (ናይ ስራሕ ውዕል) ዘቕርቡ ዝወሃብ ፍቓድ ኢዩ።
- ግዝያዊ ፍቓድ (B): እዚ ፍቓድዚ ንዝተውሰነ ግን ነዊሕ ግዜ ዝወሃብ ፍቓድ ኢዩ። መብዛሕትኦም ዜጋታት EU/EFTA- ካብ ሓደ ዓመት ንላዕሊ ክጸንሑ ከምዝኾኑ እንተኣረጋጊጾምን: (ናይ ስራሕ ውዕል) እንተኣቕሪቦም : እዚ ዓይነት ፍቓድ ክወሃቡ መሰል ኣለዎም። እዚ ዓይነት ፍቓድ: ንዜጋታት EU/EFTA-ንሓሙሽተ ዓመት ይወሃብ። ንካልኦት ግን ንሓደ ዓመት ጥራይ ይወሃብ። ድሕሪዚ ግን መናውሒ ግዜ ፍቓድ ይሕተት።እዚ ናይ ምንዋሕ ሕቶ ቅድመ-ኩነት ዘማልኣ ክኸውን ኣለዎ ንኣብነት:
- ናይ ጆርመን ቋንቋ ትምህርታ ስልጠና ንምብጻሕ።ነዚ ንምንዋሕ ረቓሒታት ስለዘየልኡ ኣይፍቀምን እዩ። ናይ መንበሪ ፍቓድ ንከይንዋሕ ዝዕንቅፉ ምኽንያታት: ዕዳ ወይ መቕጻዕቲ ገበን ምስዝህልወካ ወይ ካብ ማሕበራዊ ሓገዝ ተጠቃማይ እንተኮንካ። ብወግዒ ተፈጥነት ዘለዎም ስደተኛታት B መንበሪ ፍቓድ ይወሃቦም።
- ናይ ስዊዝ መንበሪ ወረቐት/መዕረፊ (መስፈሪ)ፍቓድ ሲ(C) Niederlassungsbewilligung C (Ausweis C)፡ እዚ ፍቓድ እዚ ኣብ ስዊዘርላንድ ን 5 ወይ 10 ዓመት ድሕሪ ምጽናሕ (ምንባር) እዩ ዝወሃብ። ኣብዚ እውን ን ካብ ሃገራት ኤውሮጳ/ኤፍታ (EU/EFTA) ን ካብ ሳልሳይ ዓለም ዝመጹ ሰባት ዝተፈላለየ ቅድመ ኩነት ይሕተት እዩ።
- ንግዚያዊ ተቐባልነት ዝምልከት መንበሪ ፍቓድ(F): እዚ መንበሪ ፍቓድ ዝወሃቦም ሓተትቲ ዕቕባ ስደተኛታት: ከም ስደተኛታት ብወግዒ ተፈላጥነት ዘይረኸቡ ኮይኖም: ንግዚኡ ክሳብ ኩነታት ከምቲ ዝጠልብዎ ዝኸውን ዕቕባ ዝወሃቡ እዩ። እዚ መንበሪ ፍቓድ ኣብ ነብሲ ወከፍ ዓመት ክሕደስ ኣለ።

ናይ ወጻእተኛታት መለለዪ መንነት

ኣብ ስዊዘርላንድ ዝነብሩ ወጻእተኛታት ናይ ወጻእተኛታት ካርድ መንነት ይቕበሉ። እቲ ካርድ መንነት ናይ ሓበሬታ ቺፕ ዝተገብረሉ እዩ ። ናይ ገጽ ስእሊ ዉን ዝሐዘ እዩ። ከከም ዓይነት ናይቲ ካርድ መንነት ዉን ኣሰር ኣጻብዕቲ ዛሐዘ እዩ። እቲ ባዮሜትርክያዊ ሰነዳት ኣብ ግላሩስ (Glarus) እዩ ዝግበር። ብተወሳኺ ነዚ ንምትግባር ምስ ቤት-ጽሕፈት ፓስፖርት ግላሩስ (Glarus) ቆጸራ። ኩሉ ናይ መንነት ወረቐት፣ ትነብሩሉ ምምሕርዳር ክትወስዱዎ ትኹእሉ። መንነት ወረቐት ምስ ዝጠፍእ ወይ ምስ ዝስረቐ ናይ ግድን ብቐልጡፍ ንፖሊስ ክትሕብሩ ኣለኩም።

ምንዋሕ ፍቓድ

ከክም ዓይነት ናይ መንበሪ ፍቓድን ናይ ስዊስ መንነትን: እቲ መንበሪ ፍቓድ ኣብ ዝተፈላለየ ናይ ግዜ ገደብ መናውሒ ፍቓድ ይግበር። ምንዋሕ ፍቓድ ግዜ ኣብ ዝድለየሉ ግዜ (Verfallsanzeige). ነቲ ሰብ ሓደ ቅጥዒ ይለኣኹ። እዚ ቅጥዒ ተመሊኡ ምስ ዘይወደቐ ናይ መገሺ ፍቓድ ብምትሕሓዝ: ክልተ ሰሙን ቅድሚ ምውዳቕ እቲ ናይ ቀደም መንበሪ ፍቓድ ናብ ምምሕዳር ከባቢ ክለኣኽ ኣለዎ። እቲ ቤት ጽሕፈት ምምሕዳር ከባቢ ነቲ ጠለብ ምንዋሕ ናብ ክፍሊ ስደትን ውህደትን ይልእኮ። ኣብዚ ከኣ እቶም ንምንዋሕ ዘድልዩ ረቓሒታት ከም ዝተማልኡ ድሕሪ ምርግጋጽ ነቲ መስርሕ ምንዋሕ ይፍጽሞ። ሕቶታት እንተለው ክፍሊ ስደት ይሕብር።

ስርዓታዊ መንነት ምውጻእ

ኣብ ስዊዘርላንድ ንዓሰርተ ዓመት ዝጸንሐ ዝኹነ ይኹን ሰብ ፈደራላዊ ፍቓድ ተፈጥሮ ንምርካብ ኬመልክት ይኽእል እዩ። እቲ ሓደ ሰብ ካብ 8 ኽሳዕ 18 ዓመት ኣብ ስዊዘርላንድ ዘሕለፎ ዓመታት ክልተ ሳዕ እዩ ዚቕጸር። ባህርያዊ ንምኗን ዜድሊ ኣገዳሲ ቐንዲ ነገራት እቲ መንበሪ ዚነብረሉ ዝነበረ እዋን ምፍጻም ቋንቋ ጀርመን ምቀጽጻር ምትሕንፋጽ ከምኡውን ጽቡቕ ገንዘባውን ገበናውን ስም ምርካብ እዩ።

ቅልል ዝበለ መንነት ምውጻእ

ኣብ ገሊኡ ሕጋዊ ኹነታት ባህርያዊ ምኗን (መንነት ምውጻእ) ብቐንዱ ነቶም ስዊዘርላንዳውያን ዜጋታትን ዘርኢ ስዊዘርላንዳውያን ወለድን ዝኹኑ ወጻእተኛታት ሰብ ሓዳር ክፉት እዩ። ተፈጥሮኣዊ መንነት ምውጻእ ንምቅልጣፍ ኮንፌደሬሽን ጥራይ እዩ ብዛዕባ ምውጻእ መንነት ዚውስን።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክኣድራሻታት ብሮሹራት ቡለቲን)

www.hallo-glarus.ch/ti/good-to-know/residence-permit

ናይ ውልቀ ተሓታትነት ግዴታዊ ድሕነት

ዝኾነ ዕቕሚ ኣዳም ዝበጽሐ ሰብ ናይ ውልቀ ተሓታትነት ግዴታዊ ድሕነት/ኢንሹራንስ (Privathaftpflichtversicherung) ክገብር ኣለዎ። እዚ ሓደ ሰብ ብዘይምፍላጥ ዕንወት ምስዘስዕብ ንዝመጽእ ክፍሊት ይሸፍን።

ሰብኣዊ ተሓታትነት

ሓደ ሰብ ንካልእ ሰብ ምስ ዝንድእ: ወይ ኣብ ልዕሊ ካልእ ግድኣት ምስዘኸትል: እቲ ካልእ ሰብ ነቲ ጉድኣት ዘውረደሉ ብሕጊ ይሕቶ። ነዚ ዝግበር ክፍሊት ብዙሕ ክከውን ይኽእል። ንኣብነት ሓደ ሰብ ኣብ በረድ ሸተት ክብል ከሎ ንካልእ ሰብ ምስዝንድእ: ኣማኢት ኣሽሓት ዕዳ ክሕተት ይከኣል።

ናይ ውልቀ ተሓታትነት ግዴታዊ ድሕነት

ኣብ ዕንወት ዘስዕብ ሓደጋ ትፍጽመሉ ግዜ ንዘጋጥም ጸገማት : እዚ ናይ ውልቀ ተሓታትነት ግዴታዊ ድሕነት (Privathaftpflichtversicherung) ይድልየካ። ነዚ መብዛሕትኡን ናይ ውልቂ ናይ ድሕነት ትካላት ከም ኣማራጺ ይበርክታ። እዚ እዚ ናይ ውልቀ ተሓታትነት ግዴታዊ ድሕነት ንኩሎም ኣባለት ስድራ ቤት ብሓባር ክእቶ ይከኣል። እዚ ናይ ድሕነት ውዕል ናይ ግድን ኣይኮነን ክትኣትዎ: ግን ኣዝዩ ተመራጺ እዩ።

ስርሓት ናይ ድሕነት

እዚ ናይ ውልቀ ተሓታትነት ግዴታዊ ድሕነት: ንዘጋጥን ናይ ንብረትን ናይ ሰብን ክሳራ ሓደ ሰብ ኣብ ልዕሊ ካልእ ንዘኸትሎ ይሸፍን። ኣብዚ ናይ መዕረዪ ወጻኢታት: ምሕወዪ ወጻኢታት: ናይ ደሞዝ ክሳራታት: ወይ ናይ ቃንዛ መሕወዪ ወጻኢታት ይጠቕልል። እዚ ናይ ውልቀ ተሓታትነት ግዴታዊ ድሕነት:እንስሳ ዘቤት ዘስዕብዎ ክሳራታት ውን ይሸፍን። ኣብ ውሽጢ ሓደ ገዛ ዘብሩ ዘስዕብዎ ክሳራታት ግን በዚ ናይ ውልቀ ተሓታትነት ግዴታዊ ድሕነት ኣይሽፈንን ኢዩ። ኣብዚ ሰብ ኮነ ኢሉ ንዘስዕቦም ክሳራታት ኣይሸፍንን ኢዩ።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክኣድራሻታት ብሮሹራት ቡለቲን)

www.hallo-glarus.ch/ti/good-to-know/personal-liability-insurance

ኣልኮል / ትምባኾ / ሓሽሽ

ሕሽሽ ምውናን: ዝጥቀም ወይ ዝሸይጥ: መቕጻዕቲ ይመጽኡ። ኣልኮልን ትምባኾን ንምሻጥ ናይ ዕድመ ገደብ ኣሎዎ።

ሓሽሽ

ምውናን: ምሻጥ ወይ ምጥቃም ሓሽሽ ዘይሕጋዊ ሕሽሽ ብሕጊ የቕጽዕ ኢዩ። እዚ ብንእሽቶ መጠን ውን እንተኾነ የቕጽዕ ኢዩ። እቲ ንጥረ ነግራት ዘይሕጋዊ እንተኾይኑ: ኣብ ናይ ዘደንዝዙ ነገራት ሕጊ (Betäubungsmittelgesetz) ተሓጊጉ ኣሎ። ብንግዳዊ ደረጃ ዝሸየጥ ሓሽሽ ዓቢ መቕጻዕቲ የኽትል።

ኣልኮልን ትምባኾን

ኣልኮልን ትምባኾን ንምሻጥ ናይ ዕድመ ገደብ ኣሎዎ። መሸጣ ኣልኮላዊ መስተን ትምባኾን ኣብ ካንቶን Glarus: ንቆልዑትን መንእሰያትን ትሕቲ 16 ዓመት ኣይፍቐድን ኢዩ። ንፍሉያት ኣልኮላዊ መስተታት ከም ደረቓልኮላዊ መስተ እቲ ናይ ዕድመ ገደብ ካብ 18 ዓመት ይኸውን።

ምኽልካል ምትካኽ ሽጋራ

ምኽልካል ሽጋራ ምትካኽ ኣብ ስዊስ ካብ ካንቶን ናብ ካንቶን ይፈላለ። ኣብ ካንቶን Glarus ነቲ ናይ ሃገራዊ መንግስቲ ሕግታት ምኽልካል ምትካኽ ሽጋራን ንምብካል ብሽጋራ ንካልኦት ሰባትን ዝምልከት ሕጊይጣበቐ። ብዘይካዚ ካልእ ዝስዕብ ሕግታት ኣየተግብርን።
ምኽልካል ምትካኽ ሽጋራ:

- ኣብ ዕጹው: ክፉት ክፍልታት(ሕክምና: ምምሕዳር: ቤት ትምህርቲ: ቤተ መዘክር: ሲኔማ: ትያትር: ባቡርን ኣውቶቡስን:ድኂናትን ናይ ዕዳጋ ማእከላትን)
- ክፍልታት: ብዙሓት ሰባት ዝሰርሕሉ:

ኣብ ቤት ምግቢ ምትካኽ ሽጋራ: ኣብ መጠን ዕብየት ናይቲ ቤት ምግቢ ይፈላለ። ኣብ ብዙሓት ኣብያት መግቢ ናይ ሽጋራ ዝትከኽ ክፍሊ ኣሎ።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክኣድራሻታት ብሮሹራት ቡለቲን)

www.hallo-glarus.ch/ti/good-to-know/alcohol--tobacco--drugs

እንስሳ ዘቤት

እንስሳ ዘቤት ዝውንን ሰብ ዝተፈላለዩ ሕግታት ክኽተል ይግባእ። ስለዚ ኣብ ኩሉ መንበሪ ገዛ እንስሳ ዘቤት ክውንኑ ኣይከእልን። ወነንቲ እንስሳ ዘቤት ግብሪ ክኸፍሉን ስልጠና ክወስዱን ይግባእ።

ምውናን እንስሳ ዘቤት

ኣብ ገዛ ክራይ ዝነብር ሰብ: ንኣሽቱ እንስሳታት ከም ረጋቢት: ዓሳታት: ማንቲለ .. ክሕዝ ይኽእል።ኣብ ናይ ክራይ ውዕል ግን ሓድሓደ ግዜ እኽላባትን ደማሙን ምሓዝ ክኽልከል ይከእል። ኣክራዩ ንድምጺ ዝገብሩን ሓደገኛታትን እንስሳ ክኽልክል ይኽእል። ኣብ ርእሲዚ ወነንቲ እንስሳ ዘቤት ናይ እንስሳታት ተጣበቕቲ ሕግታት ክፍጽሙ ይግባእ። ስለዚ ገለ ፍሉያት እንስሳታት ንእብነት ከም ማንቲለ ንበይኖም ክትሓዙ ኣይግባእን። ከምኡ ውን ዝተሓተ ምምላእ ቅድመ-ኩነት ናይ ሰፈር እንስታት ኣቃውማን ግዝፈን ስፍሓትን ኣብ ግምት ይእትዉ። ብዙሓት እንስሳታት: ናይ ደገ እንስሳታት ኣብ ስዊስ ክእትዉ ኣይፍቀድን። ንካልኦት እንስሳታት ዝምልከት ፍሉይ ፍቓድ ካብ ሓኪም እንስሳ የድሊ።

ከልቢ

ኣብ ካንቶን Glarus ሓደ ፍሉይ ናይ ኣኽላባት ሕጊ ኣሎ። ኣብዚ ሕጊ ብንጹር ናወነንቲ ኣኽላባት ዝምልከት ሕጊ ኣሎ። ዝያዳ ሓበሬታ ናይ ኣኽላባት ሓኪም ክህቡ ይኽእሉ።

- ኩሎም ኣብ ስዊስ ዝርከቡ ኣኽላባት ብሓደ ሚክሮቺፕ ክምዝገቡ ኣለዎም። ሓደ ናይ ሓበሬታ ማዕከን ኣብ ኮሚተር ክምዝገቡ ኣለዎም። ኩሎም ኣኽላባት ናይ ከልቢ መንነት ከም ክረዲት ካርድ ዝመስል (Kreditkartenformat)ይግበረሎም። እዚ ምስ ናይ ገዛ ከልቢ መንነት ሓደ ኣይኮነን። ነዚ ከኣ ንመገሲ ነቲ ከልቢ ናብ ናይ ኤውሮጳ ሃገራት ክትጥቀመሉ ኣይከእልን።
- ኣኽላባት ኣብ ምምሕዳር ከ ክምዝገ ይግባእ። እቶም ከተማታት ነቶም ኣኽላባት ቀረጽ/ክፍሊታት ከልዕሉ ይኽእሉ። ንምሓዝ ነፍሲ ወከፍ ከልቢ ድማ ግድነታዊ ኢንሹራንስ ግዱድነት (Haftpflichtversicherung) ክምዝገብ ኣለዎ።
- ኩሎም ን ኣኽባት ሓርኢ ይ ይ ኣኽላቶም ኣልዒሎም ብ ጎሓፍ ከእትውዎ ይግባእ፣ ነ ምስዘይገብሩ ግን መቕጻዕቲ ክመጽኦም ይኽእል።
- ንገለ ዓት ኣኽላት ፍይ መንፍ ቓድ የድልም፣ (ንኣብነት: ፒትቡል ይ ሮትዋይለር)

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክኣድራሻታት ብሮሹራት ቡለቲን)

www.hallo-glarus.ch/ti/good-to-know/pets

ምእማት/ ናይ ሕጊ ልምድታት

ነብሲ ወከፍ ሃገር ናይ ገዛእ ርእሰን መለለዩ ባህሊን ኣባሃህላን ኣለወን። ኣብ ስዊስ ውን ሓደ ሓደ ኣብ ጽሑፍ ዘይሰፈሩ ሰብ ክጥንቀቕሎም ዝግባእ ሕግታት ኣለዉ።

ዝተፈላለዩ ባህልታት

ስዊስ ዝተሓዋወሰ ባህሊ ዘለዋ ሃገር ኢያ። እዚ ምስተን ኣርባዕተ ቋንቋታት ይተሓሓዝ።ስለዚ እቲ ኣተሓሳስባ ናይቲ ሕብረተሰብ ካብ ቦታ ናብ ብዙሕ እንተተፈላለየ ዘገርም ኣይኮነን። ናይ ተዛረብቲ ጀርመን ባህሊ ንተዛረብቲ ፈረንሳይ ዘይልሙድ ክኸውን ይኽእል ኢዩ። ኣብ መንነ ከተማታትን ገጠራትን ዘሎ ፍልልይ ብዙሕ ክኸውን ይኽእል። ብዝኾነ ግን ተመሳሳልነታት እውን ኣለው።

ሰላምታ

ሰላምታ ንምልውዋጥ ኣብ ስዊስ ሰባት ኢድ ይጨባበጡን ዓይኒ ንዓይኒ ይጠማመቱን: ንደቀንስትዮን ደቂ ተባዕትዮን ሓደ ኢዩ። እቲ ፍሉጥ ምልውዋጥ ሰላምታ ግሩዚ„Grüezi“ (ኣብ ኣዕሩኽን መሓዙትን ከኣ ሃሎ „Hallo“ ወይ ሆይ „Hoi“) ኢዩ። ኣብ ገጠራት ስዊስ ሰባት ኣብ ጎደና ሰላምታ ይለዋወጡ፣ ንዘይትፈልጦ ሰብውን እንተኾነ። ግብረ መልሲ ከም የቐንየለይ „Danke“ን በጃኻ/ብክብረትካን „Bitte“ ኣገደስቲ ኢዮም። ንኣብነት ኣብ ድኳናት: ኣብ ቤት መግቢን ሰባት ደጋጊሞም የቐንየላይ: በጃኻ ኣዘውቲሮም ይብሉ።

ኣብ ግዜኻ ምርካብ

ኣብቲ ውሩይን ህቡብን ባህሊ ስዊስ ኣብ ግዜኻ ምርካብ ጥራይ ኣይኮነን። ትድንጊ እንተኮንካ ውን ብቴለፎን ክትሕብር ህቡብ ኢዩ። ብፍላይ ኣብ ናይ ስራሕ ዓለም ኣብ ግዜኻ ምርካብ ኣዝዩ ልዑል ዋጋ ይወሃቦ። ሓደ ሰብ ከረኽበካ እንተደልዩ: ሰብ ኣቐዲሙ ቆጸራ ይገብር። ብዘይ ገለ ቆጸራ ወይ ምሕባር ምብጻሕ ውን ከም ሕጊ ልሙድ/ቅቡል ኣይኮነን።

ተዘዋዋሪ ዝርርብ / ምምሕላላፍ ሓበሬታ

ኣብ ስዊስ ሰባት ዘይሰማምዓም ወይ ዘይምችኣም ነገራት ብተዘዋዋሪ ይገልጹ። ብዙሓት ሰባት ክዘራረቡ ከለዉ ምንቃፍ ብቀጥታ ኣየዘውትሩ ወይ ብሕቡእ ቃላት ከዊሎም ይገልጹ። ካብዚ ከኣ ሰባት ነቲ ነቐፌታ ክግንዘብዎን ክእረምሉን ትጽቢት ይገብሩ። እዚ ቀሊል ኣይኮነን ጽቡቕ ጀርመን ዘይትዛረብ እንተኮንካ: ክትርድኦ ውን የጸግም ኢዩ።ኣብዚ ውህደት ክሕሎ ኣለዎ: ኣብ ግጭት ዘለዎ ኩነታት ሓደ ቀጥታዊ ዝርርብ ይርኣ። ንኣብነት ሓደ ሰብ እንተረቢሹ : ካብ ጎረቤቱ ደብዳቤ ክመጽኦ ይኽእል። ሰብ እቲ ዝመሓላለፍ ሓበሬት ምስዘይርድኦ ደጋጊሙ ክሓትት ይግባእ።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክኣድራሻታት ብሮሹራት ቡለቲን)

www.hallo-glarus.ch/ti/good-to-know/what-makes-switzerland-tick